

det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds fuldstændig rigtig bemærkede, at det er Staten, der kan gjøre Skigt; dertil ere Borgerne forpligtede. Borgerne i Kjøbenhavn ere forpligtede til at underkaste sig Love fra Lovgivningsmagten, som kunne komme til at paalægge dem Saadant, men ikke fra selve Kommunen. Er nu imidlertid Kommunalbestyrelsen berettiget til at gaa den Vej, saa forekommer det mig, at 40,000 Kr. eller 60,000 Kr. til et saadant Viemed er et aldeles forsvindende Beløb. Da vi nu ikke kunne vente at faae dette Forhold forandret strax, maa vi altsaa stille os paa det Standpunkt, at Kommunalbestyrelsen kan yde Bidrag, og her gjentager jeg, at 40,000 eller 60,000 Kr. til dette Viemed ere aldeles forsvindende. Det ærede Medlem for Lemvig (Naberg) anstillede en Sammenligning mellem Forslagene under Nr. 35 og 36. Han kunde ikke forstaa, hvorledes Flertallet kunde foreslaa en Negtelse under Nr. 35, naar det tiltraadte Ministerens Forslag under Nr. 36. Jeg skal ogsaa her gjøre en Sammenligning. Jeg skal med Hensyn til Forslaget under Nr. 36 udtale, at jeg kun meget nodig er gaaet med til yderligere Bevilling til Silkeborg Kirke, fordi de burde have bygget efter Gode for de 64,000 Kr., de havde, og derfor kunde de have bygget et meget anstændigt Gudshus i en lille By som Silkeborg; men efter Ministerens Raade at fremstille det paa og hans Begrændsning af Summen, er jeg dog gaaet med, men jeg vil sige, at tilmed har Silkeborg Kommune garanteret for et Laan af 24,000 Kr. Nu stiller jeg Silkeborg Kommune i Sammenligning med Kjøbenhavns Kommune. Denne har 80 Gange saa mange Indvaanere som Silkeborg Kommune. Det vil, naar Silkeborg Kommune giver 24,000 Kr., blive 1,920,000 Kr. for Kjøbenhavn. Det er St. Men dernæst tør jeg vel antage det for givet — jeg sætter det paa Skjøn, men jeg antager, at det er rigtigt — at med Hensyn til Formuen tør vi sige, at der er forholdsvis tre Gange saa stor Formue i Kjøbenhavns Kommune som i Silkeborg Kommune; jeg er tilbøjelig til at tro, at Skattelisterne ville vise det. Gaar jeg altsaa med Hensyn til Formuen ud fra dette Skjøn som Regel, vil det Beløb, jeg nævnte, for Kjøbenhavns Kommune fordoblet tre Gange give 5,760,000 Kr.; altsaa, naar man kan paalægge en lille By som Silkeborg 24,000 Kr. til dens Kirke, maatte man kunne, hvis mit Skjøn er rigtigt — og det er det vistnok — paalægge Kjøbenhavns Kommune 5,760,000 Kr. Naar det ærede Medlem for Lemvig (Naberg) altsaa forundrede sig over Flertallets Stilling til disse to Forslag, vil han maasse nu lade sin Forundring falde, og det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (S. N. Hansen) vil vistnok indrømme, at, naar man gaar over paa hans Standpunkt, at Kommunen kan anses for beret-

tiget til at beskaffe anderledes Kroende til Opførelse af Kirker for Evangelisk-Lutheriske, maa man sige, at saa er der ikke for Staten den fjerneste Anledning til efter de Smaasummer, som Kommunen hidtil har givet, at komme Kjøbenhavns Kommune til Hjælp, — ikke den fjerneste Anledning. Det er utvivlsomt rigtigt, at paa næsten alle vor Statshusholdnings Omraader har Kjøbenhavns Kommune gennem Aarene havt store Fordele af Staten fremfor andre Dele af Landet; jeg vil ikke komme ind paa dette nærmere her, det er ikke min Mening; det er ganske naturligt, at den, der er nærmest Solen, bliver varmet mest op. Men det maa vi tage i Betragtning, naar vi behandle disse Forhold, og naar det ærede Medlem siger, at vi dog maatte indrømme Kjøbenhavns Kommune Ret til at gaa denne Vej, for det Første, fordi vi have befalet, at Kjøbenhavns Kommune skulde give 250,000 Kr. til Theatret — jeg tror nok, at det ærede Medlem i Laens Løb tibagetoget det Ord „befalet“, og det kommer jeg derfor ikke ind paa — saa skal jeg ikke negte, at det ærede Medlem har Ret efter min Opfattelse, dersom han mener, at det var ubilligt af Lovgivningsmagten i en saadan Lov at rette en Opfordring til Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse om at tilskyde $\frac{1}{4}$ Million Daler eller $\frac{1}{2}$ Million Kroner. Jeg skal ikke negte, at jeg finder en saadan Opfordring fra Lovgivningsmagtens Side for at være besynderlig, og jeg finder det atter besynderligt, at Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse vilde paatage sig det Ansvar at gaa ind paa en saadan Hensjilling. Jeg har ikke stemt derfor; og for det Andet sagde det ærede Medlem, maatte vi vel ogsaa kunne overlade det til Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse, fordi den var eneraadig paa dette Punkt. Med Hensyn til Budgettet kunde Kommunalbestyrelsen gjøre og lade, hvad den vilde. Jeg er ikke ganske enig med det ærede Medlem i hans Opfattelse af Loven af 4de Marts 1857 om Bestyrelsen af Kjøbenhavns kommunale Anliggender; thi vel heder det i § 16 i Slutningen, at Budget og Tilleggsbevilling til dets Gylbigheid ikke behøve nogen høiere Stabsfættelse, men naar vi hermed sammenholde Lovens § 4, kan der komme meget iverien for Budgettet, inden det endelig vedtages, paa Grund af det Tilfyn, som gennem Overpræsidenten er tilskiftet Staten med de kommunale Forhold, og det er ogsaa meget naturligt, at man ikke har fult Kjøbenhavns kommunale Forhold saa fuldstændigt exceptionelt mod det hele øvrige Land, saa at man gav Kommunalbestyrelsen her en ganske anden juridisk selvstændig Stilling end de øvrige Kommunalbestyrelser. Jeg erkjender derfor ikke Rigtigheden af denne Fortolkning af Loven om Bestyrelsen af Kjøbenhavns kommunale Anliggender, som det ærede Medlem fremsatte, det vil sige ikke saa eksklusivt, som det ærede Medlem fremsatte den. Jeg siger